

fattelse, gældende, at det rigtigste vilde være, at man ikke oprettede ny Kredse, før der i et Amt eller i Kjøbenhavn var et Overskud til en Kreds af 16,000 Mennesker, det var deres Mening, at det var den Maade, hvor paa Grundloven skulde føres ud i Livet — ja andre foreslog endogsaa, at det rigtigste vilde være, at man ikke oprettede ny Kredse, før der i selve vedkommende Kreds var Bælgere nok til 2 Kredse. Det sidste er maaske en noget vel fri Udsørelse i Livet af Grundlovsparagraffen, men hvem siger, at ikke det første netop er efter Grundlovgivernes Mening og derfor er det korrekteste og mest grundlovmæssige Princip. Men jeg sætter, at Landsstinget nu sagde: vi stille os paa det Standpunkt, at vi ikke vilde spørge Kredse, før der kommer et Overskud i en Kreds af mindst 8,000, altsaa Halvdelen, og at der i Nabolædsen kommer et tilsvarende Overskud, jaledes at der deraf kan oprettes en ny Kreds — er der saa nogen, der i Virkeligheden kan levere Spor af Bevis for, at det ikke er lige saa grundlovmæssigt som det Standpunkt, Folketinget har stillet sig paa sidste Gang, jeg tror det ikke. Selvfølgelig skal Landsstinget saa vel som Folketinget høje sig for Grundlovens Krav, og vi maa altsaa gaa ind paa en stor Forøgelse, naar ikke andet kan være, og vi ikke kunne enes om en Grundlovsforandring. Men det er jo ogsaa Landsstingets Opgave at virke modererende og konserverende, og vi ere derfor i vor fulde Ret, naar vi sige, at vi nok vilde gennemføre Grundlovens Paragraffer, men paa en mere konserverativ og mindre radikal og rigoristisk Maade, end det er foreslaaet af Folketinget — og for Resten nu ogsaa af den ærede Regering. Jeg siger ikke, at vi vilde gøre det, det kan jeg ikke have nogen Mening om, det er tværtimod udtalt i Betænkningen, at Flertallet vil med mindre Ændringer kunne gaa ind paa Regeringsforslaget. Men jeg siger, at vi have Lov til at gøre det, og at det er muligt, det vil blive forlangt allerede i Aar. Men hvis dette Kompromis ikke gaar igennem, og hvis den høje Regering vil forelægge Lovforslaget i samme Skikkelse næste Aar, saa er det meget sandsynligt, at man fra Landsstingets Side vil prøve paa at faa det gennemført paa en mere konserverativ og mindre radikal og rigoristisk Maade, end nu er foreslaaet. Dertil ere vi i vor gode lovlige Ret, og det Princip er lige saa grundlovmæssigt som det andet, det kan intet Menneske modbevise, i hvert Fald er jeg overbevist om, at man ikke fra dette Ting's Side vil føle sig forpligtet til

at give efter paa de Stridspunkter, som Folketinget fremsatte i 1874, da man mildest talt ikke var tilbøjelig til at rydde Bæmselighederne af Vejen for at komme frem. Stillingen er den, at man vel vil høje sig for vedkommende Grundlovsparagraf, men at man forbeholder sig fuld Frihed, hvad Udsørelsen i Livet angaar. Der kan i saa Henseende være forskellige Principper, med Hensyn til hvilke vi lige saa godt have Lov til at gøre vor Mening gældende, som Folketinget sin, og jeg tror rigtig nok, at under disse Omstændigheder vil Folgen efter al Sandsynlighed blive, at gaar man ikke ind paa det midlertidige, faar man slet ingen Ting. Jeg tror endvidere, at navnlig de, som i særlig Grad ere enige med mig om, at det er ganske uforsvarligt at lade det blive, som det er, skulde betænke sig 2 Gange, inden de tage Ansvar for ved at forkaste det Forslag, som i alt Fald bortrydder de værste Uretfærdigheder. Det er ikke korrekt, hvad det ærede Medlem bemærkede om Assessor Almestads Opfattelse i 1880. Han sagde ganske vist, at der var de 2 Veje at gaa, men søjede til, at en tredje ansaa han for den fornuftigste og sandsynligste. (Mad sen: Det læste jeg ogsaa op!) Det hørte jeg ikke, saa beder jeg om Undskyldning; men naar der foruden de to Veje findes en, som er den fornuftigste og sandsynligste, saa er der jo altsaa dog ogsaa en tredje.

Hvad Kritikken over vort Forslag angaar, saa vil jeg kun bemærke, at dette, at Kjøbenhavn skulde være inddelt efter tyff Valgeometri, vil det ærede Ting kunne overbevise sig om Urigtigheden af, ved at se paa det omdelte Kort. Vi have ganske ligefrem beghndt længst imod Vest og ere saa gaaede frem Gade for Gade, indtil vi kom til 25,000 Mennesker uden for Søerne, og 26,000 indenfor; det er omtrent saa regelmæssigt, som det kan være, og der er overmaade lidt, som ligner tyff Valgeometri. Det er ikke Tilfældet, at Oppositionen kun vil faa 2 Folketingsmænd efter vort Forslag, det er aldeles uomtvisteligt sikkert, at den vil faa 5, sandsynligvis 7, saa det er noget vel pessimistisk, det ærede Medlem har set paa vort Forslag.

Hvad det med de ny By- og Højrekredse angaar, saa skal jeg gøre opmærksom paa, at da det jo særlig er i Byerne, Forøgelsen har fundet Sted, maa man jo særlig gaa til at oprette ny Bykredse, og da navnlig i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg; men for øvrigt er der kun oprettet 9 ny Bykredse, idet den ene Kreds, Horsens, er en Landkreds. Baaede Aarhus, Aalborg og Randers